Lingva Edukado en Aŭstralio
P.Vos BSc Dip Ed

Aŭstralio elspezas ĝis 50 milionojn da dolaroj jare instruante LOTE (Lingvo Alia Ol Angla) al niaj infanoj. Bedaŭrinde, malgraŭ la plej bonaj klopodoj de dediĉitaj instruistoj, ĝi ne funkcias: preskaŭ neniu fariĝas dulingva rezulte de LOTE-edukado en aŭstraliaj lernejoj.
La Federacia Departemento pri Edukado, Scienco kaj Trejnado deklaris en 2002, ke:
"Konsiderante la demandojn kaj zorgojn, kiuj estis levitaj rilate al LOTE, estas konvene demandi, ĉu la nuna modelo de provizado iam ajn povos produkti pli bonajn rezultojn rilate al lingvolernado, sendepende de la kvanto da financado injektita en ĝin."

Konsiderante kiom longe ni kaj aliaj anglalingvaj landoj malsukcesas, estas logike supozi, ke pli de la sama ne produktos malsamajn rezultojn.

LOTE-sperto, precipe en la fruaj jaroj, estas grava. Ĝi helpas studentojn disvolvi empation, pensadon, perspektivon, legopovon, memfidon kaj kapablon lerni aliajn lingvojn poste.

Tamen, nuntempe, eĉ triono, aŭ eĉ duono, de ĉiuj lernantoj tute ne lernas LOTE-on. Plej multaj havas 45-60 minutojn semajne. Modera kaj realisma celo estus 10-30 minutoj ĉiutage por ĉiu bazlernejano.

Se fakta lingvolernado (anstataŭ nur lingvo- aŭ kultura konscio) estas la celo, multe gravas, kiun LOTE-on ni instruas en ĉi tiu limigita tempo. Infanoj lernas lingvojn pli malrapide ol adoleskantoj aŭ plenkreskuloj, kaj motivitaj plenkreskuloj bezonas pli ol 3000 horojn por akiri bazan kompetentecon en la japana, franca aŭ germana lingvoj, kiuj estas haveblaj en 700 horoj kaj Esperanto estas havebla en 100 horoj.
Ĉar niaj bazlernejaj infanoj havas inter 300-600 horojn por lerni, estas klare, ke ni povas oferti al ili tre malsamajn frakciojn de lingvo, depende de kiu lingvo ni ofertas al ili.
La fina engaĝiĝo al specifa lingvo estas grava por la lernanto, kiu pripensas seriozan, dumvivan, akumulan lernadon, ĉar malsamaj lingvoj havas malsamajn gradojn de transdonebleco kaj malfacileco, kaj ofertas aliron al malsamaj kulturoj kun malsamaj fortoj kaj persona signifo. Tial, mezlernejanoj bezonas detalan preparon por elekti kaj lerni lingvon, kiu gravos por ili.
Kvankam la lernantoj estas tro junaj por ĉi tiu decido, la plej praktika LOTE (Lote Teaching and Learning - Trejnado por Interkultura Komunikado) por aŭstraliaj bazlernejoj estas Esperanto, simpla sed kompleta kaj esprimplena lingvo kreita specife por interkultura komunikado.
Esperanto estas la plej bona elekto por ĝenerala bazlerneja strategio por Aŭstralio ĉar:

Fari tion modeligas justecon kaj egalan respekton por ĉiuj kulturoj.
Ĝi estas regula kaj fonetika, kio igas ĝin alirebla, kuraĝiga, poviga kaj inkluziva.
Eduke malfavorataj lernantoj ofte spertas valoran ortografion kaj legsukceson en Esperanto, eĉ se ĝi estis malfacile uzebla en la angla.
Ĝi antaŭenigas legopovon per travidebla gramatika strukturo, konstanteco de sonoj/simbolioj kaj uzo de latinaj radikoj.
Ĝi antaŭenigas kalkulkapablon per la preciza kongruo de vortoj kaj konceptoj kun kaj la deka baza nombrosistemo kaj aliaj primaraj matematikaj konceptoj kiel frakcioj kaj multipliko.
Esperanto kuraĝigas kreivon, analizon kaj sintezon per regula vortkonstruado kaj minimuma parkerado. Esperanto donas aliron al la plej vasta gamo da kulturoj en ĉiuj dimensioj: lingvo, religio, artoj, medio, politiko, ekonomio, resursoj, interkulturaj rilatoj ktp. Larĝa perspektivo preparas la scenejon por pli postaj detalaj studoj.
Esperanto ne havas esceptojn al siaj "reguloj", do studentoj havas tempon lerni pli transdoneblajn ĝeneralajn LOTE-konceptojn, kapablojn kaj sintenojn, kiuj multe faciligas la lernadon de aliaj lingvoj poste.
Esperanto permesas kvalitan preparadon por ĝeneralistoj en tempokadro pagebla por edukprovizantoj.
Ĝeneralistoj modeligas dumvivan lernadon kaj la valoron de lingvoj.
Lingvolernado estas integrita parto de lerneja kulturo kaj instruistoj havas la plenan subtenon de siaj kolegoj, administrado kaj komunumoj.

Bazlernejaj diplomiĝintoj, kun bona bazo en sukcesa lingvolernado, estas kaj motivitaj kaj bone preparitaj por fari signifan engaĝiĝon al la studado de tria lingvo kaj kulturo en mezlernejo kaj pretere.
Koncentrante la aŭstraliajn lingvospecialistojn en la mezlernejoj, la problemo de provizo estas mildigita kaj estas pli da libereco por kongruigi lingvajn fortojn, interesojn, lernejtipojn, horarojn, karakteron, sperton kaj aliajn koncernajn variablojn. Ĝenerala adopto de unu lingvo en plej multaj bazlernejoj faciligas la produktadon kaj distribuadon de kvalitaj materialoj, dumlaboran trejnadon, taksosubtenon kaj ĝeneralan retigadon.
Translokigitaj studentoj, iliaj instruistoj kaj samklasanoj trovas pli facile konservi impeton en lingvolernado se plej multaj lernejoj uzas la saman lingvon kaj rimedojn.
La statuso de la instruista profesio pliboniĝas, ĉar la plimulto de.....lingvostudantoj (en bazaj kaj mezaj lernejoj) lernas sian fakon ĝis praktike uzebla nivelo, kiel ni atendas en la plej multaj aliaj fakoj.

Kiam programoj pri fremdaj lingvoj (LOTE) fiaskis aŭ estis ĉesigitaj, tio kutime ŝuldiĝis al manko de iu kombinaĵo el jenaj faktoroj: havebleco de instruistoj, tempo, engaĝiĝo, kontinueco kaj konsidero pri la bezonoj de la lernanto.
La uzo de Esperanto kiel la ĉefa fremda lingvo, instruata de ekzistantaj ĝeneralaj instruistoj, traktas ĉiujn kvin el tiuj obstakloj kaj tiel kreas bazon por senprecedenca sukceso en la instruado de fremdaj lingvoj en Aŭstralio.

La kutima praktiko en bazlernejoj estas provizi ĝeneralan edukadon per ĝeneralaj instruistoj. Tio estas kaj loĝistike efika kaj taŭga por la evoluo de junaj infanoj.

Tamen, fremdaj lingvoj (pli ol iu ajn alia fako krom muziko) estas ofte instruataj de vizitanta fakulo – se tia disponeblas – kio rezultigas tutmondan kronikan mankon de instruistoj; tio siavice havas gravajn konsekvencojn por la kvalito, kvanto, tempigo kaj justa provizado de lingvoinstruado.

La klasinstruisto estas la plej influa rolmodelo por la infanoj kaj la plej taŭga persono por instrui novan lingvon al juna infano, ĉar li aŭ ŝi:

konas la kapablojn de la infano kaj plej malverŝajne kondutus arogante aŭ kaŭzus konfuzon,
konas la maturecon kaj instigojn de la infano,
posedas efikajn teknikojn por administri la klason,
havas taŭgajn kapablojn, kvalifikojn kaj sperton,
estas kun la infano dum la tuta tago kaj povas dediĉi kroman tempon aŭ doni novan taskon kiam necese,
havas la subtenon de kolegoj, administrantoj kaj gepatroj,
regas la klasĉambran medion kaj la horaron,
havas aliron al ŝancoj por profesia plukleriĝo,
povas integri la uzadon de la lingvo en la klasĉambran vivon kaj aliajn fakojn, kaj
ĝuas la fidon kaj respekton de la infano.

La dua plej granda obstaklo por sukceso estas la tempo, inkluzive de aspektoj kiel:

Entuta tempo-asignado
Komenca tempo
Ofteco de lecionoj
Ofteco de praktikado
Daŭro de lecionoj
Interrompo aŭ kontinueco de la programo
Tempo dediĉita al la tasko
Daŭro de la programo
Fleksebleco pri tempo por konsideri individuajn bezonojn.

La regado de la plej multaj el tiuj faktoroj estas limigita pro la dependeco de fakuloj. Bone pretigitaj ĝeneralaj instruistoj povus adapti tiujn programojn al la karaktero de la konkreta klaso, certigante ke lingvoinstruado komenciĝu ĝustatempe, en optimumgrandaj blokoj kaj integrite en la instruplanon, fare de instruistoj, kiuj konas siajn lernantojn kaj kapablas provizi kroman tempon aŭ pliajn lernŝancojn por kontentigi la bezonojn de ĉiuj.

La engaĝiĝo de lernantoj, gepatroj, instruistoj, lernejestroj, la vasta komunumo kaj politikofaristoj estas decida por la sukceso aŭ malsukceso de programoj pri instruado de aliaj lingvoj (LOTE). Por mobilizi ilian tutkoran energion, programo devas montri, ke ĝi klare servas la intereson de ĉiu koncerna infano, kaj devas instigi ilian partoprenon per signifa maniero.
Strategio, kiu estas etika, justa, efika, ekonomia kaj pagebla, povus inspiri tian engaĝiĝon.
Defioj por la kontinueco de primaraj LOTE-programoj povas esti aŭ loĝistikaj (pro ŝanĝoj de personaro, translokigoj kaj aliaj neplanitaj interrompoj) aŭ ideologiaj, kiam akumula lingvolernado estas oferata favore al pli ekvilibra interkultura perspektivo.

Unu vidpunkto pri la ĉefa graveco de LOTE, kiu gajnas subtenantojn, estas tiu de "evoluigo de kompreno pri – kaj engaĝiĝo al – vasta gamo da socioj kaj kulturoj". Esperanto kaj vastaj interkulturaj studoj, sub la gvido de klasinstruistoj dum la baza edukado, povas servi tiun celon pli bone ol fokuso al iu ajn unuopa nacia lingvo, samtempe evoluigante veran akumulan lingvokompetentecon.

Ĝenerala lingvoinstruado por ĉiuj en bazlernejoj, kaj la provizo de pli da elektoj en mezlernejoj, ankaŭ solvas la problemon pri kontinueco inter baza kaj meza edukado, samtempe pliigante liberan elekton kaj motivadon en la momento, kiam adoleskantoj plej bezonas tion.

Bona pedagogio postulas konsideron de la trajtoj de la lernantoj, kaj kiel grupo kaj kiel individuoj.

Instruado de Esperanto en bazlernejoj estas forta strategio por la evoluigo de empatio, kognaj kapabloj, perspektivo, leg- kaj skribkapablo, memfido kaj lingva potencialo; ĝi ebligas maksimuman atenton al la bezonoj de individuaj lernantoj, ĉar ĝi metas la LOTE-programon en la manojn de la klasinstruisto, kiu zorgas pri ĉiu infano kaj plej bone konas ilin.

Nacia decido faciligi la integradon de LOTE en la ĝeneralan bazan edukadon per Esperanto ebligus renesancon de lingva elekto, efikeco kaj entuziasmo per taŭga dungado de personaro en mezlernejoj kaj bonega pretigo de bazlernejaj finintoj por plua sukcesa lingvolernado. La *Curriculum Corporation* estas ideale lokita por produkti la kernajn materialojn por ĉi tiu instruplano,
kun kontribuoj de lernejaj instruistoj, akademianoj kaj instruplan-ellaborantoj, kiuj jam havas sperton pri instruado de Esperanto kiel LOTE (lingvo alia ol la angla) en Aŭstralio kaj eksterlande.

Estos ankaŭ bezono de plua trejnado por laborantaj instruistoj, kaj pri la Esperanta lingvo kaj pri la metodologio de instruado de LOTE. Ekzistantaj universitataj kursoj, kiel ekzemple tiu de la Universitato de Sidnejo, povus esti ...facile adaptitaj por tiu celo kaj provizitaj de universitatoj tra Aŭstralio.

Oni povus oferti al ĉiuj 100 000 aŭstraliaj instruistoj en bazlernejoj 10 horojn da fleksebla reta lingvolernado kaj 5 horojn da trejnado pri metodiko por instruado de fremdaj lingvoj (LOTE), kontraŭ gratifiko de 500 dolaroj (senimposta) kaj valora aldono al la profesia biografio pro bona rezulto en la testo. Tio provizus ĉiun aŭstralian bazlernejan infanon per garantiita, seninterrompa kaj kompetenta instruisto de fremda lingvo (ĉeestanta en la lernejo) dum la tuta daŭro de ŝia aŭ lia bazlerneja edukado, kaj tio kostus nur tiom, kiom la buĝeto por fremdlingva instruado en la jaro 2002.
Ĝi ŝajnas malgranda kvanto, sed 5 horoj da metodika trejnado sufiĉas por instruistoj, kiuj jam instruas la anglan en siaj klasoj kaj povas tuj apliki la lernitaĵojn kaj interŝanĝi spertojn kun kolegoj; tiel ili bone konservas la sciojn sen bezono de multe da artefarita ekzercado.
10 horoj da lingvolernado sufiĉas por akiri bazan komprenon pri la lingvo Esperanto kaj ankaŭ ideon pri ĝia loko en historia, geografia, kultura kaj pedagogia kuntekstoj. Tiu kompreno estus firmigita kaj vastigita per la uzo de materialoj provizitaj por la klaso kaj per plia reta lernado laŭplaĉe.
Dum la unua jaro, ĉiu instruisto povus ricevi tre bonajn rimedojn por instrui kurson por komencantoj, adaptitan al la aĝo de la lernantoj. En postaj jaroj, instruistoj de pli aĝaj infanoj ricevus pli progresintajn materialojn kaj – ideale – pliajn ŝancojn por lingva ekzercado, konforme al la sperto de la lernantaro. Eĉ se ili estus de plej alta kvalito, tiuj rimedoj kostus nur frakcion de la nuna buĝeto por fremdlingva instruado kaj trovus pretajn kaj profitodonajn merkatojn en aliaj anglalingvaj landoj. Lernejoj povus esti plene ekipitaj ene de unu jardeko; tiam la kostoj falus al

multe pli malalta nivelo por bontenado, kaj oni povus direkti la fondusojn al fremdlingva instruado en mezlernejoj aŭ al aliaj bezonataj areoj.
Povigante jam laborantajn bazlernejajn instruistojn unue instrui simplan internacian lingvon, la aŭstralia registaro povas provizi 100 000 lingvoinstruistojn – sufiĉe por ĉiu bazlerneja infano – kaj ankaŭ trian lingvon en mezlernejoj por tiuj, kiuj tion deziras.

Pli detala kaj plene referencita versio de ĉi tiu prezentaĵo estas havebla, Anglalingve, de la aŭtoro per penivos@gmail.com